Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2024. gada 26. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LESD 267. pants – Jēdziens "tiesa" – Strukturālie un funkcionālie kritēriji – Tiesas vai administratīvo funkciju izpilde – Neatkarīga valsts regulatīvā un/vai obligāto revidentu uzraudzības iestāde – Iekšējās kārtības noteikšanas pilnvaras – Pilnvaras sākt procedūru pēc savas ierosmes – Pilnvaras piemērot sankcijas – Lēmumi, kas ir pārsūdzami tiesā – "Trešās personas" statusa neesamība attiecībā pret iestādi, kas ir pieņēmusi lēmumu, pret kuru celta prasība tiesā – Nepieņemamība

Lietā C-368/23 [*Fautromb*] [i]

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *formation restreinte du Haut Conseil du commissariat aux comptes* (Revīzijas palātas Augstās padomes ierobežotais sastāvs, Francija) iesniedzis ar 2023. gada 25. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 12. jūnijā, tiesvedībā

Haut Conseil du commissariat aux comptes

pret

MO,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietnieks T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. Kumins [*A. Kumin*] un I. Ziemele,

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretāre: S. Spiropula [*S. Spyropoulos*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 9. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– MO vārdā – *H. Carrasco*, *F. Molinié* un *M. Nguyen Chanh*, advokāti,

– Francijas valdības vārdā – *R. Bénard* un *M. Guiresse*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

[i] Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

– Beļģijas valdības vārdā – *A. De Brouwer* un *L. Van den Broeck*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *O. Gariazzo*, *G. Goddin*, *M. Mataija* un *G. von Rintelen*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2024. gada 13. jūnijā tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.) 25. panta interpretāciju, lasot to kopā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV 2006, L 157, 87. lpp.), ko groza ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/56/ES (2014. gada 16. aprīlis), ar kuru groza Direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas (OV 2014, L 158, 196. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 2006/43"), kā arī kopā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 537/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2005/909/EK (OV 2014, L 158, 77. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts strīdā starp *Haut Conseil du commissariat aux comptes* (Revīzijas palātas Augstā padome, Francija; turpmāk tekstā – "*H3C*") un revidentu MO par to, ka MO vienlaikus veicis gan revidenta darbību, gan konkrētas komercdarbības.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2006/43

3 Direktīvas 2006/43 2. panta 10. punktā ir noteikts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

10) "kompetentās iestādes" ir ar tiesību aktiem noteiktas iestādes, kas ir atbildīgas par obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu reglamentēšanu un/vai pārraudzību vai par īpašiem aspektiem, kas ar to saistīti; [..]."

4 Šīs direktīvas 30. panta "Izmeklēšanas un sankciju sistēmas" 1. punktā bija paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka pastāv efektīvas izmeklēšanas un sankciju sistēmas, lai konstatētu, labotu un novērstu obligātās revīzijas un ilgtspējas ziņu sniegšanas ticamības apliecināšanas neatbilstošu izpildi."

5 Minētās direktīvas 30.a panta 1. punktā ar nosaukumu "Pilnvaras piemērot sankcijas" ir paredzēts:

"Dalībvalstis paredz kompetentajām iestādēm pilnvaras veikt un/vai piemērot vismaz šādus administratīvos pasākumus un sankcijas [..]:

[..]."

6 Šīs pašas direktīvas 32. panta 1. un 4. punktā bija paredzēts:

"1. Dalībvalstis organizē obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu efektīvu publiskas pārraudzības sistēmu, pamatojoties uz 2.–7. punktā noteiktajiem principiem, un norīko kompetentu iestādi, kas ir atbildīga par šādu pārraudzību.

[..]

4. Kompetentajai iestādei ir galīgā atbildība par šādu darbību pārraudzību:

a) obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apstiprināšana un reģistrācija;

b) profesionālās ētikas, revīzijas uzņēmumu iekšējas kvalitātes kontroles, revīzijas un ilgtspējas ziņu sniegšanas ticamības apliecināšanas standartu pieņemšana, izņemot gadījumus, kad šos standartus pieņem vai apstiprina citas dalībvalsts iestādes;

c) tālākizglītība;

d) kvalitātes nodrošināšanas sistēmas;

e) izmeklēšanas un administratīvi disciplinārās sistēmas."

Direktīva 2006/123

7 Direktīvas 2006/123 25. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka pakalpojumu sniedzējiem nepiemēro prasības, kas tiem uzliek par pienākumu veikt tikai vienu konkrētu darbību vai kas ierobežo darbību apvienošanu vai to veikšanu partnerībā ar citām darbībām.

Tomēr šādas prasības var noteikt šādiem pakalpojuma sniedzējiem:

a) reglamentēto profesiju pārstāvjiem, ciktāl tas ir attaisnojams, lai garantētu atbilstību profesionālās ētikas un rīcības noteikumiem, kas var atšķirties atkarībā no katras profesijas īpatnībām, un nepieciešams, lai nodrošinātu to neatkarību un objektivitāti;

b) sertifikācijas, akreditācijas, tehniskās uzraudzības, testēšanas vai izmēģinājuma pakalpojumu sniedzējiem, ciktāl tas ir attaisnojams, lai nodrošinātu to neatkarību un objektivitāti."

Francijas tiesības

Komerckodekss

8 *Code de la commerce* [Komerckodeksa] L. 822-10. pantā, redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – "Komerclikums"), ir noteikts:

"Revidenta funkcijas nav savienojamas:

[..]

3° Ar komercdarbību, ko tas veic tieši vai ar kādas personas starpniecību [..]."

9 Šī kodeksa L. 824-1. pantā tostarp ir paredzēts, ka jebkura likumā noteikto revidenta profesijas funkciju izpildes nosacījumu neizpilde ir disciplinārs pārkāpums.

10 *H3C* ierobežotais sastāvs tika ieviests ar minētā kodeksa L. 821-2. panta II daļu, saskaņā ar kuru tai tika piešķirta kompetence noteikt sodus revidentiem par to izdarītajiem disciplinārajiem pārkāpumiem.

11 Tā kā *H3C* ierobežotā sastāva locekļi ir *H3C* kolēģijas locekļi, uz tiem attiecas 2017. gada 20. janvāra *loi n°2017-55 portant statut général des autorités administratives indépendantes et des autorités publiques indépendantes* (Likums Nr. 2017-55 par neatkarīgu pārvaldes iestāžu un neatkarīgu valsts iestāžu vispārējo statusu; 2017. gada 21. janvāra *JORF*, teksts Nr. 2). No tā tostarp izriet, ka viņu pilnvaras nebija atsaucamas un ka uz tiem attiecās profesionālās ētikas normas, kas paredz dažādus nesavienojamus darbības veidus un nosaka, ka tiem savas funkcijas ir jāveic ar cieņu, godīgi un nevainojami, nekavējoties jānovērš jebkurš interešu konflikts un, īstenojot savas pilnvaras, nedrīkst saņemt vai lūgt norādījumus ne no vienas iestādes.

12 Komerckodeksa L. 824-13. pantā ir noteikts:

"[*H3C*] lēmums tiek publicēts tās tīmekļvietnē. Attiecīgā gadījumā tas tiek publiskots arī [*H3C*] norādītajās publikācijās, laikrakstos vai plašsaziņas līdzekļos tādā publikācijas formātā, kas ir proporcionāls pieļautajai kļūdai vai izdarītajam pārkāpumam un piemērotajam sodam. Izdevumus sedz sodītā persona.

[..]"

13 Šī kodeksa L. 824-14. pantā bija paredzēts:

"Sodītā persona vai [*H3C*] priekšsēdētājs pēc [*H3C*] kolēģijas piekrišanas var celt neierobežotas kompetences prasību *Conseil d'État* [Valsts padome, Francija]."

Administratīvo sodu likums

14 *Code de justice administrative* [Administratīvo sodu likums], kas grozīts ar 2021. gada 25. oktobra Likuma Nr. 2021-1382 33. pantu, L.311-4. pantā (2021. gada 26. oktobra *JORF*, teksts Nr. 2), bija noteikts:

"*Conseil d'État* pirmajā un pēdējā instancē izskata neierobežotas kompetences prasības, kas tai tiek piešķirtas saskaņā ar:

[..]

4° Komerckodeksa L. 824-14. pantu;

[..]."

Rīkojums Nr. 2023-1142

15 *Ordonnance n° 2023-1142 du 6 décembre 2023, relative à la publication et à la certification d'informations en matière de durabilité et aux obligations environnementales, sociales et de gouvernement d'entreprise des sociétés commerciales* (2023. gada 6. decembra Rīkojums Nr. 2023-1142 par informācijas publicēšanu un sertificēšanu saistībā ar komercsabiedrību ilgtspēju un vides, sociālajiem un pārvaldības pienākumiem; 2023. gada 7. decembra *JORF*, teksts Nr. 19) ietver normas par *H3C* aizstāšanu ar *Haute autorité de l'audit* (Augstā Revīzijas iestāde, Francija).

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

16 Kopš 1967. gada MO ir iekļauts grāmatvežu ekspertu kolēģijas tabulā un zvērinātu revidentu sarakstā.

17 Ar akciju sabiedrības *Fiducial International SA* starpniecību MO tieši vai netieši pieder 99,9 % paša vadītās civiltiesiskās sabiedrības *Fiducial SC* pamatkapitāla. Pēdējā minētā sabiedrība ir mātes sabiedrība daudznozaru grupai *Fiducial*, ko 1970. gadā izveidoja MO un kas piedāvā plašu pakalpojumu klāstu uzņēmumiem.

18 Šīs grupas ietvaros *Fidexpertise SA*, kas ir valsts grāmatvedības revīzijas trasta sabiedrība, kurā MO tieši vai netieši pieder 98,69 % kapitāla un kurā viņš ir gan valdes priekšsēdētājs, gan ģenerāldirektors, kopā ar meitas sabiedrībām veic grāmatvedības eksperta darbību. *Fidaudit SA*, kas ir valsts grāmatvedības revīzijas trasta sabiedrība, kurā MO tieši vai netieši pieder 98 % kapitāla un kurā viņš ir gan valdes priekšsēdētājs, gan rīkotājdirektors, kopā ar šīs sabiedrības meitasuzņēmumiem veic revidentu darbību.

19 Turklāt minētā grupa tādās jomās kā drošība, biroja piederumu un mēbeļu tirdzniecība, informātikas pakalpojumu sniegšana, nekustamais īpašums un tādu civiltiesisko sabiedrību pārvaldība, kuras veic ieguldījumus nekustamajā īpašumā, un arī banku vadība, ar sabiedrības *Fiducial SC* starpniecību piedāvā dažādus citus pakalpojumus uzņēmumiem. Šī grupa nodrošina arī radiostacijas darbību ar apraidi valsts mērogā un reģionālo plašsaziņas līdzekļu darbību.

20 2022. gada 3. janvārī *H3C* priekšsēdētāja darīja *H3C* galvenajam referentam zināmu virkni faktu, kas tika pārmesti MO un varēja likt uzskatīt, ka viņš veic ar revidenta funkcijām nesavienojamas komercdarbības.

21 Pēc *H3C* galvenā referenta veiktās izmeklēšanas par to, kā MO pilda pienākumus saistībā ar revidenta pienākumu izpildi, *H3C* sastāvs, lemjot par atsevišķiem gadījumiem, ar 2022. gada 13. oktobra lēmumu nolēma sākt soda piemērošanas procedūru attiecībā uz MO.

22 Saskaņā ar šī sastāva formulētajiem iebildumiem viņam tika pārmests, ka kopš 2016. gada 3. janvāra viņš ir pārkāpis Komerclikuma L. 822-10. pantu, tieši vai netieši ar sabiedrību *Fiducial SC* un *Fiducial International* starpniecību veicot komercdarbību, kas nevar tikt kvalificēta kā "grāmatvedības eksperta profesijas palīgdarbība" un līdz ar to nav saderīga ar revidenta pienākumiem.

23 2023. gada 3. janvārī *H3C* galvenais referents iesniedza *H3C* ierobežotā sastāva priekšsēdētājam savu iebildumu paziņojuma kopiju, pievienojot tai izmeklēšanas ziņojuma un izmeklēšanas lietas kopiju, pēc tam 2023. gada 19. janvārī nosūtot savu gala ziņojumu.

24 2023. gada 13. aprīļa sēdes laikā, uz kuru MO bija uzaicināts, *H3C* galvenais referents lūdza izlemt par MO svītrošanu no revidentu saraksta, kā arī piespriest naudas sodu un izdot rīkojumu lēmumu publicēt ekonomikas vai finanšu laikrakstā, izmaksas sedzot ieinteresētajai personai.

25 Šajā disciplinārlietu kontekstā *H3C* ierobežotais sastāvs uzskata par nepieciešamu uzdot Tiesai jautājumu par Direktīvas 2006/123 25. panta interpretāciju, to lasot kopā ar Direktīvas 2006/43 un Regulas Nr. 537/2014 noteikumiem.

26 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu *H3C* ierobežotais sastāvs uzsver, ka tam ir "tiesas" raksturs LESD 267. panta izpratnē.

27 Šajā ziņā tas norāda, ka tas tika izveidots ar Komerckodeksa L. 821-2. panta II daļu, ar ko tam piešķīra kompetenci piespriest sodus, kuri tostarp ir piemērojami revidentiem par disciplinārpārkāpumiem un to izdarītajiem pārkāpumiem.

28 Kā *H3C* ierobežotā sastāva locekļiem *H3C* kolēģijas locekļiem ir neatsaucamas pilnvaras. Turklāt uz tiem attiecas profesionālās ētikas normas, kas paredz dažādus nesavienojamus darbības veidus un nosaka, ka tiem savas funkcijas ir jāveic ar cieņu, godīgi un nevainojami, nekavējoties jānovērš jebkurš interešu konflikts, kā arī, īstenojot savas pilnvaras, nedrīkst saņemt vai lūgt norādījumus ne no vienas iestādes.

29 Attiecībā uz sankciju procedūru pret revidentu iestāde, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, precizē, ka tā nevar rīkoties pēc savas ierosmes, jo procedūru var sākt tikai pēc *H3C* galvenā referenta vēršanās tajā. Pēdējam minētajam ir jāveic izmeklēšana, kuras noslēgumā pēc ieinteresētās personas uzklausīšanas viņš nosūta ziņojumu *H3C*. *H3C* kolēģija apspriežas bez iestādes, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, locekļu klātbūtnes un vajadzības gadījumā lemj par vienu vai vairākiem iebildumiem, kurus *H3C* galvenais referents paziņo ieinteresētajai personai, kura tādējādi ir iesaistīta *H3C* ierobežotajā sastāvā.

30 Pēc ieinteresētās personas uzklausīšanas atklātā tiesas sēdē, kurai attiecīgā gadījumā ir iespēja lūgt noraidīt kādu no šī ierobežotā sastāva locekļiem, šī pēdējā apspriežas bez šīs personas un *H3C* galvenā referenta klātbūtnes un pēc tam pieņem pamatotu lēmumu.

31 Šajā kontekstā *H3C* ierobežotais sastāvs var piemērot sodus.

32 Sodītā persona vai *H3C* priekšsēdētājs ar *H3C* kolēģijas piekrišanu var apstrīdēt *H3C* ierobežotā sastāva lēmumus *Conseil d'État* celtas neierobežotas kompetences prasības ietvaros.

33 Šādos apstākļos *H3C* ierobežotais sastāvs nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas [2006/123] 25. pants – ņemot vērā it īpaši normas, kas iekļautas Direktīvā [2006/43] un Regulā [Nr. 537/2014], – ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka valsts tiesību akti aizliedz obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem veikt jebkuru komercdarbību neatkarīgi no tā, vai tā tiek veikta tieši vai ar kādas personas starpniecību?

2) Ja atbilde būtu apstiprinoša, vai tas tā ir arī tad, ja šajā tiesību aktā minēto aizliegumu izņēmuma kārtā nepiemēro, pirmkārt, attiecībā uz komercdarbību, kas ir ar grāmatvedības eksperta profesiju saistīta palīgdarbība un kas tiek veikta, ievērojot revidentu ētikas un neatkarības normas un ar nosacījumiem, kuri izklāstīti 1945. gada 19. septembra Rīkojuma Nr. 45-2138[, kas attiecas uz grāmatvedības ekspertu kolēģijas izveidi un kas reglamentē grāmatvedības eksperta statusu un profesiju (1945. gada 21. septembra *JORF*, 5938. lpp.),] 22. panta trešajā daļā, un, otrkārt, attiecībā uz komercdarbību, kas ir tādas sabiedrības palīgdarbība, kura veic daudznozaru darbību atbilstoši nosacījumiem, kas izklāstīti 1990. gada 31. decembra Likuma Nr. 90-1258 [par praktizēšanu tādās brīvajās profesijās sabiedrību formā, uz kurām attiecas normatīvie tiesību vai regulatīvie akti vai kuru nosaukums ir aizsargājams objekts, un par finanšu līdzdalības sabiedrībām praktizēšanai brīvajās profesijās (1991. gada 5. janvāra *JORF*, 216. lpp.)] 31-5. pantā?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

34 Rakstveida apsvērumos Francijas valdība apgalvo, ka *H3C* ierobežotais sastāvs nav "tiesa" LESD 267. panta izpratnē. It īpaši tā norāda, ka nolēmums, kas tai ir jāpieņem, nebūs tiesas nolēmums. Turklāt šī valdība uzskata, ka *H3C* apvieno reglamentējošas, nozares uzraudzības un sodīšanas funkcijas, ko tā var veikt pēc savas ierosmes, un tas apstiprinot viņa pienākumu administratīvo raksturu. Šādu secinājumu neatspēko *H3C* iekšējās organizācijas noteikumi, ko it īpaši nosaka Francijas konstitucionālās prasības.

35 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai izvērtētu, vai iesniedzējiestāde ir "tiesa" LESD 267. panta izpratnē – tas ir vienīgi Savienības tiesības jautājums –, Tiesa ņem vērā virkni elementu, kā, piemēram, iestādes izveidošanas likumisko pamatu, tās pastāvīgumu, tās pieņemto nolēmumu saistošo raksturu, sacīkstes principa ievērošanu tās procesā, to, vai minētā iestāde piemēro tiesību normas, kā arī – vai tā ir neatkarīga (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Tāpat no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts iestādes drīkst vērsties Tiesā vienīgi tad, ja tās izskata strīdu un ja tām ir jālemj procesā, kura noslēgumā paredzēts pieņemt lēmumu ar tiesas nolēmuma raksturu (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Tātad iestādes tiesības vērsties Tiesā ir nosakāmas gan pēc strukturāliem, gan funkcionāliem kritērijiem. Šajā ziņā valsts iestādi var kvalificēt kā "tiesu" LESD 267. panta izpratnē, kad tā īsteno ar tiesas spriešanu saistītas funkcijas, savukārt šādu kvalifikāciju tai nevar atzīt tad, kad tā īsteno citas, tostarp administratīvas, funkcijas (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Turklāt, lai konstatētu, vai valsts iestāde, kurai likumā ir uzticētas dažāda rakstura funkcijas, ir atzīstama par "tiesu" LESD 267. panta izpratnē, jāpārbauda to funkciju konkrētais raksturs, kuras tā īsteno konkrētajā normatīvajā kontekstā, saistībā ar kuru tā vērsusies Tiesā (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Tiesa arī precizēja, ka šai pārbaudei ir īpaša nozīme tādu administratīvo iestāžu gadījumā, kuru neatkarība ir tiešas sekas prasībām, kas izriet no Savienības tiesībām, ar kurām tām ir piešķirtas nozares regulatīvās un tirgu uzraudzības pilnvaras. Lai gan šīs iestādes var atbilst šī sprieduma 35. punktā atgādinātajiem kritērijiem, nozares regulatīvajai un tirgu uzraudzības darbībai būtībā ir administratīvs raksturs, ciktāl ar to tiek īstenotas pilnvaras, kas nav piešķirtas tiesām (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 45. punkts).

40 Tādējādi, valsts iestāde – pat ja nav šaubu par tās izveidošanu, balstoties uz likumu, tās pastāvīgo raksturu, procesu atbilstoši sacīkstes principam, to, ka tā piemēro tiesību normas, un tās neatkarību – var iesniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tad, ja tās izskatāmajā lietā tā īsteno ar tiesas spriešanu saistītas funkcijas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 46. punkts).

41 Turklāt arī par to, ka iestāde īsteno nevis ar tiesas spriešanu saistītas, bet gan administratīvas funkcijas, liecina pilnvaras sākt procesu pēc savas ierosmes un – arī pēc savas ierosmes – piemērot sodus tās kompetencē ietilpstošajos jautājumos (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 48. punkts).

42 Lai novērtētu iestādes funkciju raksturu, ir jāņem vērā arī tās loma un vieta valsts tiesiskajā sistēmā. Tādējādi kā "administratīva" ir jākvalificē to iestāžu darbība, kuru uzdevums ir nevis kontrolēt kāda lēmuma tiesiskumu, bet gan pirmo reizi paust nostāju par publisko tiesību objekta sūdzību un kuru lēmumus var apstrīdēt tiesā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 50. un 51. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

43 Turklāt jēdziens "tiesa" LESD 267. panta izpratnē jau pēc būtības var nozīmēt tikai iestādi, kurai ir trešās personas statuss attiecībā pret iestādi, kura ir pieņēmusi apstrīdēto lēmumu (spriedums, 2022. gada 3. maijs, *CityRail*, C-453/20, EU:C:2022:341, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Visbeidzot, Tiesa uzskatīja, ka lēmums līdzinās administratīvam lēmumam, jo uz to nevar tikt attiecināti tiesas nolēmuma raksturlielumi, it īpaši *res judicata* spēks (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. septembris, *Anesco* u.c., C-462/19, EU:C:2020:715, 48. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

45 Ņemot vērā iepriekš minēto, šajā gadījumā vispirms ir jāpārbauda *H3C* raksturs un funkcijas obligāto revidentu publiskās pārraudzības sistēmā, kas paredzēta Direktīvā 2006/43.

46 Šajā ziņā jānorāda, ka šīs direktīvas 32. panta 1. punktā dalībvalstīm ir prasīts izveidot efektīvu obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu publiskās pārraudzības sistēmu un izraudzīties kompetento iestādi, kas ir atbildīga par šo uzraudzību.

47 Saskaņā ar minētās direktīvas 32. panta 4. punktu šī iestāde uzņemas galīgo atbildību par obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu apstiprināšanas un reģistrācijas uzraudzību, standartu pieņemšanu attiecībā uz revīzijas uzņēmumu ētikas un iekšējās kvalitātes kontroles un revīzijas darbību, tālākizglītības, kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, izmeklēšanas sistēmu un administratīvo disciplināro sistēmu pieņemšanu.

48 Publisko pārraudzību veic dalībvalstu kompetentās iestādes, kas Direktīvas 2006/43 2. panta 10. punktā ir definētas kā ar likumu noteiktas iestādes vai organizācijas, kuru uzdevums ir regulēt un/vai uzraudzīt obligātos revidentus un revīzijas uzņēmumus.

49 Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar šīs direktīvas 30. panta 1. punktu dalībvalstis nodrošina, ka tiek ieviestas efektīvas izmeklēšanas un sankciju sistēmas, lai atklātu, labotu un novērstu obligātās revīzijas neatbilstošu veikšanu, un ka saskaņā ar minētās direktīvas 30.a panta 1. punktu dalībvalstis paredz, ka kompetentās iestādes ir pilnvarotas veikt un/vai piemērot vismaz tajā uzskaitītos administratīvos pasākumus un sodus.

50 Ņemot vērā uzraudzības un sankciju noteikšanas pilnvaras, kas tai ir piešķirtas saskaņā ar Savienības tiesībām, kompetentā iestāde, kuru dalībvalsts ir izraudzījusies it īpaši saskaņā ar Direktīvas 2006/43 32. panta 1. punktu, principā veic administratīva rakstura funkcijas.

51 Tomēr, lai gan šādas iestādes funkcijas principā ir administratīva rakstura, ir jānosaka, kā tas izriet no šī sprieduma 38. punktā minētās judikatūras, vai tā, ņemot vērā tās pamatlietā īstenotās funkcijas, ir jāuzskata par "tiesu" LESD 267. panta izpratnē.

52 Šajā ziņā vispirms, kā secinājumu 42. punktā norādījis ģenerāladvokāts, *H3C* ir iespēja lemt pēc savas ierosmes. Turklāt no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā disciplinārlieta tika sākta bez iepriekšējas sūdzības iesniegšanas *H3C*.

53 Turpinājumā jānorāda, kā izriet no Komerckodeksa L. 824-14. panta, ka par lēmumu par sodu tādā disciplinārlietā kā pamatlietā aplūkotā var tikt celta prasība *Conseil d'État*.

54 Šajā ziņā jānorāda – ja tiek celta šāda prasība, *H3C* ir atbildētājas statuss. Taču šāda *H3C* dalība prasības izskatīšanas procesā, kurā apstrīdēts tās pašas lēmums, ir norāde, ka, pieņemot šo lēmumu, *H3C* nav trešās personas statusa attiecībā pret iesaistītajām interesēm iepriekš šī sprieduma 43. punktā atgādinātajā izpratnē.

55 Visbeidzot, kā rakstveida apsvērumos ir uzsvērusi Francijas valdība, *Conseil d'État* saskaņā ar Administratīvā procesa kodeksa L-311-4. pantu un Komerckodeksa L. 824-14. pantu pirmajā un pēdējā instancē neierobežotas kompetences prasības ietvaros lemj par šādu lēmumu par sodu. No Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka šis apstāklis Francijas tiesībās nozīmē, ka minētais lēmums par sodu netiek uzskatīts par tādu, kam ir *res judicata* spēks.

56 Protams, kā to apgalvoja MO, saistībā ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā ir vērsies īpašs *H3C* sastāvs, proti, tās ierobežotais sastāvs. Šajā ziņā MO būtībā apgalvo, ka pēdējās minētās prasība būtu jānošķir no *H3C* prasības gan attiecībā uz kriminālvajāšanas iniciatīvu, gan attiecībā uz šī ierobežotā sastāva statusu *Conseil d'État* tajā celto prasību ietvaros.

57 Tomēr, kā secinājumu 43. punktā būtībā norādījis ģenerāladvokāts, tiesvedībās, kurās ir iesniegts šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, *H3C* ir jāuzskata par uzraudzības iestādi kopumā, pat ja tā darbojas, izmantojot dažādas savas organizatoriskās struktūras vienības.

58 Proti, šajā ziņā jānorāda, ka Direktīvā 2006/43 ir atsauce tikai uz "kompetentajām iestādēm", nenošķirot šīs iestādes un to dažādās struktūrvienības. Līdz ar to apstāklis, ka, nosakot šādas iestādes organizatorisko kārtību, dalībvalsts ir nolēmusi ieviest iekšēju procedūru, kas nozīmētu vairāku šīs iestādes struktūrvienību secīgu iesaistīšanos, lai nošķirtu izmeklēšanas funkciju no soda pasludināšanas funkcijas, nevar likt uzskatīt, ka lēmumam, ko minētā iestāde pieņēmusi saskaņā ar šo iekšējo procedūru, nav administratīva rakstura.

59 It īpaši no tā nevar secināt, ka *H3C* iekšējā organizācija ļauj uzskatīt, ka tās ierobežotajam sastāvam ir "trešās personas" statuss attiecībā pret pašu *H3C* šī sprieduma 43. punktā atgādinātajā nozīmē.

60 Turklāt, kā rakstveida apsvērumos ir norādījusi Francijas valdība, no piemērojamajām valsts tiesībām izriet, ka Komerckodeksa L.824-13. pantā ir skaidra atsauce uz *H3C* ierobežotā sastāva lēmumu disciplinārlietās kā uz "[*H3C*] lēmumu", nevis uz šī sastāva lēmumu.

61 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, jākonstatē, ka *H3C* ierobežotais sastāvs īpašajā normatīvajā kontekstā, kurā tam ir jāvēršas Tiesā, veic nevis ar tiesas spriešanu saistītas, bet gan administratīvas funkcijas. Tātad to nevar uzskatīt par "tiesu" LESD 267. panta izpratnē, un tādējādi tās iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.

Par tiesāšanās izdevumiem

62 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējiestāde, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

***Formation restreinte du Haut Conseil du commissariat aux comptes* (Revīzijas palātas Augstās padomes ierobežotais sastāvs, Francija) 2023. gada 25. maijā iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.**

[Paraksti]